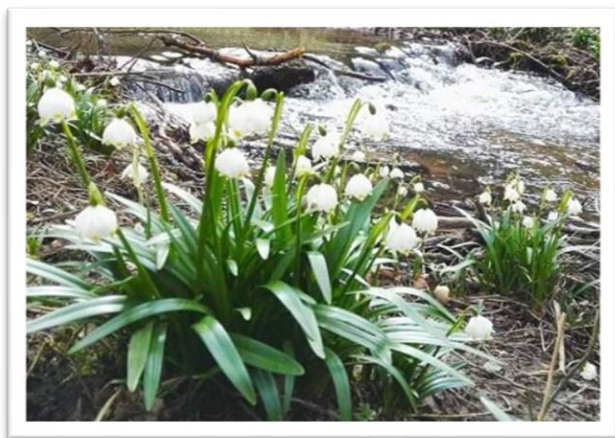

BŘEZOVÁ KŮRA

ČÍSLO 296

BŘEZEN 2021

SLOVO ÚVODEM....

Seigo bojovníci a nováčci kmene Shawnee!

V dnešním úvodníku si budu trochu stěžovat, trochu se divit, trochu se radovat a trochu se omlouvat. Tak tedy nejdříve k těm stížnostem, ať máme to nejnepříjemnější rychle za sebou. Za těch více než pět let, co pro vás Kůru každý měsíc připravuji, jsem prošel mnoha fázemi nadějí a doufání, které byly hned vzápětí střídány obdobím určitého rozčarování. Nejednou jsem se zamýšlel nad smyslem vynaložené práce a odezvou ze strany čtenářské obce, která byla od řadových členů kmene spíše mizivá (ať už šlo o louskání kvízů, šifrování, vyrábění anebo plnění OP), zatímco čtenáři takzvané dříve narození mnohdy nešetřili pochvalami a slovy díky, mnohdy přispěli i radou či návrhem, jak by se dala Kůra změnit k lepšímu. S tejně tak co do četnosti zasílaných příspěvků vedou zcela jednoznačně členové vedení a starší kamarádi nad mladšími členy, což je na jedné straně pochopitelné, neboť máme tak nějak víc „odžito“ a s věkem nabíráme zkušenosti a zážitky, které vám chceme na stránkách našeho časopisu předat, na druhou stranu bych ale očekával, že i vy mladí budete chtít využít příležitost dát o sobě ostatním vědět (vlastní literární tvorbou, sdílením svých zážitků, pocitů, zdarů i nezdarů, které provázejí váš nejen kmenový život apod.). K mému překvapení k tomuto skoro nedochází – čest výjimkám. To tedy byla troška toho údivu.

Nastal čas na radostné výkřiky a oslavné tanečky. V poslední době se ustálilo nepsané složení redakční rady, která mě pro každé číslo zásobuje svými příspěvky ze své přidělené či zvolené oblasti. Všechny tímto chválím a jejich jména není třeba zmiňovat, nacházíte je pod jejich články a v obsahu každého čísla. Ačkoli i já nadále přispívám svou troškou do mlýna, už dávno díky nim nejsem většinovým pisatelem článků a rubrik a mou hlavní starostí je spíše úprava jednotného formátu, kročení škodolibého tiskařského šotka, hlídání termínů redakční závěrky a prvotní distribuce nových čísel (web, mail).

Poslední dobou mám dokonce dosud spíše nepoznanou starost, a sice popasovat se s množstvím příspěvků a uhlídat únosný rozsah každého čísla. Sem tam můžu uvolnit místo některá z pravidelných rubrik, ale někdy ani to nemusí stačit. Poprvé v tomto čísle tak dochází tomu, že se nedostane na všechny zaslané články. Jejich pisatelům se tak omlouvám a doufám, že situaci pochopí. Bude-li to možné, na jejich příspěvky se dostane příště. Díky vám všem za vaše spoluúsilí!

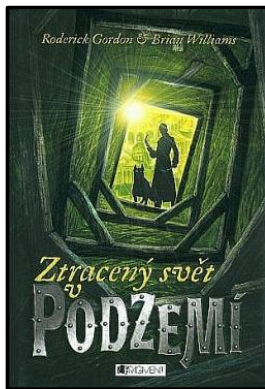
Sa. TAWASUTA

BŘEZEN – MĚSÍC KNIHY

Jako první na čtenářskou výzvu zareagoval Beran, který mě doslova ohromil podrobným popisem své oblíbené knihy. Zápís jsem vám přepsala, abyste se dozvěděli, jaký příběh Beranova oblíbená kniha ukrývá. Budete ale ochuzeni o drobné ilustrace, kterými Beran vyzdobil svůj text.

Ztracený svět v PODZEMÍ - Roderick Gordon & Brian Williams

Moje kniha se jmenuje Ztracený svět v PODZEMÍ. Příběh začíná v Highfield. Dva chlapci se zajímali o vykopávky, jmenovali se Will a Chester. Jednou se Willovi ztratil táta. Naposledy ho viděli vcházet do sklepa a pak ho už neviděli. Chlapci se rozhodli ho jít hledat. Tak šli do sklepa. Odstavili skříň a našli tajnou chodbu do Kolonie, ale byla zasypaná, a tak ji museli zase zprovoznit, aby mohli projít. Tak až mohli projít, tak šli tou chodbou, až narazili na výtah. Will chtěl jet dolů. Chesterovi se to sice nelíbilo, ale poslechl ho. Prošli přetlakovou komorou a uviděli obrovitánské město. Will vyrazil prohlédnout první dům. Našel tam krb, ve kterém plápolal oheň. A na stole našel nějakou tekutinu, která se podobala čaji. Vtom uslyšel výkřik, vykoul ven a uviděl, jak nějakí muži obkličují jeho kamaráda Chestera a i dům, ve kterém byl.

Vtom ho něco chytlo za košili a omráčilo. Probudil se v kočáře, který uháněl kolem domů a zastavil před policejní stanicí. Tam ho někdo strčil, až vypadl z kočáru. Pak ho i s jeho kamarádem zavezli do vězení. Pak někdo vstoupil do vězení a řekl, že má jít s ním. Vstoupili do takové místnosti se stolem a třemi židlemi, dvě byly obsazené. Lidi na židlích mu řekli, že jsou jeho pravá rodina, že byl adoptovaný a že se jmenují Cal a pan Jerome. Zavedli ho do jeho pravého domu a ukázali mu jeho pravého strýčka Tama. Will jim řekl, že musí zachránit jeho kamaráda Chestera z vězení. Tak naplánovali se strýčkem Tamem plán, jak zachránit Chestera, ale při útěku je na poslední chvíli chytili a vypověděli je vlakem do hlubin.

KONEC – POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTĚ

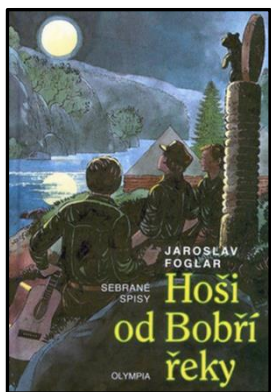
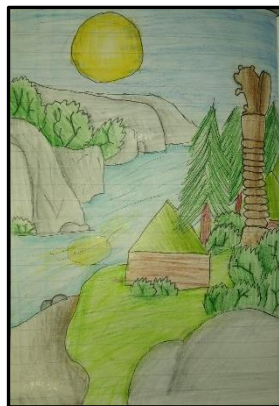
Beran

Další čtenářkou, která se výzvy zúčastnila, je Liška. Ta napsala krásný zápis o knize od Jaroslava Foglara (Jestřába) – Hoši od Bobří řeky. Stejně jako Beran si dala s textem opravdu záležet a k tomu také nakreslila krásný tematický obrázek, který vidíte před sebou.

Hoši od Bobří řeky – Jaroslav Foglar

Tato kniha vypráví o dvou docela obyčejných chlapcích jménem Vilík a Jirka. Jednoho dne po škole potkali vysokého a silného muže, který se s nimi dal do řeči. Ten muž se jmenoval Rikitan. Bral hochy každý večer do červeného dolíku. Pár dnů před prázdninami jim Rikitan řekl, že jestli najdou hochy, kteří touží po velkém dobrodružství, tak ať v sobotu přijdou.

A tak na Rikitana v sobotu ráno čekalo všech dvanáct chlapců. Představili se a vyrazili na celodenní cestu. Po pár hodinách se objevili na velké zarostlé louce, kde se nasvačili. Mezitím jim Rikitan připravil krátkou stezku, kde se měli hoši dozvědět, kdo z nich je nejrychlejší. Nejrychlejší byl Mirek. To byl chlapec velmi sportovně nadaný. Potom pokračovali dále v cestě a když prošli hustým lesem, tak se objevili na vysoké skalce. Rikitan přivázal velmi dlouhé lano k obrovskému stromu a pomalu slézali všichni do rokle. V rokli se všichni podepsali na bílý papír, který pak zavřeli do plechové krabičky a zakopali ji pod starý strom. Tu rokli nazvali „Rokle úmluvy“.

Pak jim Rikitan začal vyprávět o chlapci jménem Roy. I přesto, že mu jako malému chlapci zemřela matka, byl Roy silný, chytrý, slušný a nebojácný chlapec. V chatce, kde bydlel, s ním žil i jeho starý otec Ferrel. Jednoho dne, kdy se Roy vypravil na lov, se už nevrátil. Ferellovi přátelé indiáni ho hledali všude. Až jednoho dne našli jeho mrtvé tělo.

Když začaly prázdniny, tak Rikitan navrhl, že by mohli být 60 dní mimo město, ukrytí na louce mezi řekou, skalami a lesem. Všichni byli z nápadu nadšení, a nakonec se vše splnilo. Zažili tam spoustu dobrodružství i při plnění třinácti bobříků. Při odjezdu vzpomínali na všechny krásné zážitky a na vše, co je ve Sluneční zátoce potkalo.

Liška

Moc děkuju Beranovi a Lišce za zaslání svých výtvorů a myslím, že si oba zaslouží plný počet bodů (30), protože jde vidět, že si jak na samotné recenzi, tak i na ilustracích dali opravdu záležet.

A jak jsem slibovala už při zveřejnění této výzvy, také vedení se podělilo o své čtenářské zážitky – buď o knihu, kterou četli za poslední dobu, nebo o tu, která je jejich srdci blízká.

A jako první tu máme knižní doporučení od náčelnice WATOKNAPY, která si vybrala knihu od Miloše Zapletala, kterou četla při plnění orlího pera L-36.

Soví jeskyně – Miloš Zapletal

Úžasně napsaná knížka – příběh tří chlapců, kteří se nechají vyprovokovat a zlákat od dědečka jednoho z nich na putování pěšky z Ještědu k Soví jeskyni.

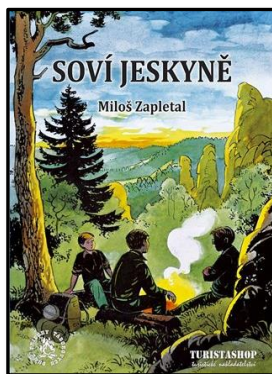
Vidí místa, která by s rodiči na dovolené nejspíš nenavštívili. Lezou do tajemných štol i na pískovcové skály. Několikrát se i báli, ale vždy to dopadlo tak, že putovali dál. Třeba i přesto, že jim někdo ukradl stan, když se koupali. Setkali se se spoustou lidí. Většina v nich zanechala něco, co si donesli až domů. Ať už to byl hvězdář, se kterým poprvé nespali skoro celou noc, nebo Brontosauři a mezi nimi pihovaté děvče.

Donesli si domů i spoustu nezvyklých trofej, jako třeba zkamenělinu či část paroží, které našli. O všechno se starali sami, ale společně. Jídlo si nosili na zádech spolu s ostatním vybavením. Vždy, když byli v civilizaci, museli myslet na dokoupení zásob. Každý den si losem určili úkoly a opravdu je plnili svědomitě, protože to bylo pro ně životně důležité.

Soví jeskyně nebyla nic extra, ale to překvapení, co je tam čekalo – to nemělo chybu. Ale o tom si už přečtěte sami. Každopádně tato knížka představuje jednu životní moudrost: I cesta může být cíl. O tom se tito tři kluci přesvědčili a rozhodně nelitovali. Naopak, hned začali plánovat, kam se vydají příští prázdniny.

Knižku můžeme zapůjčit i z kmenové knihovničky.

WATOKNAPA

Jako další tu máme příspěvek od podnáčelnice Dredy, která si vybrala dokonce celou knižní sérii!

Série Percy Jackson – Rick Riordan

Čtení je už několik let jeden z mých největších koníčků. Umožňuje mi si vyčistit hlavu a ponořit se do imaginárních světů, kde je vše možné. Minulý rok jsem trávila čtením spousty klasik k maturitě a od čtení mě to na nějakou chvíli docela odradilo. Nejlepší lék na čtecí blok podle mě je si přečíst knihu, kterou už jste četli a moc se vám líbila. I já jsem tohle provedla letos v zimě.

Začala jsem znovu číst svou oblíbenou knižní sérii Percy Jackson od Ricka Riordana, kterou pravděpodobně budete znát jako film, který vyšel v roce 2010. Bohužel, film s knihou nemá moc společného. (Jak to však často bývá. Knižka se mi líbí mnohem víc.)

První kniha vypráví příběh o dvanáctiletém chlapci, který zjistí, že je polobůh – jeho matka je člověk, ale otec je Poseidon, starořecký bůh moře. Percy odjede to Tábora polokrevných, místa pro všechny polobohy, kde jsou v bezpečí před útoky mystických nestvůr. Brzo po svém příjezdu se však musí vydat na nebezpečnou výpravu. Diovi, nejvyššímu z bohů, někdo ukradl symbol jeho síly, mocný blesk. Zeus obvinil Poseidona, že vyslal svého potomka, aby blesk ukradl, a hrozí tak válka mezi olympskými bohy. Percy se tak za doprovodu satyra Grovera a dcery Athény Annabeth vydává Dív blesk najít do podsvětí, říše boha Háda. Po cestě mu hrozí mnohá nebezpečí a na nalezení blesku a zastavení války má jen několik dní.

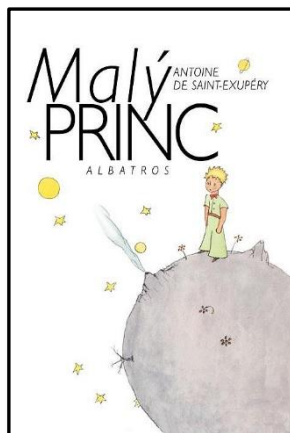
Sérii jsem poprvé četla asi 3 roky zpátky a naprosto mě pohltila. Původní série má 5 knih (zbylé čtyři navazují v příběhu na to, co jsem vám popsala v předchozím odstavci), autor napsal i spoustu volně navazujících sérií, z těch jsem četla zatím jen jednu o

taktě 5 knihách. Jsem si naprosto jistá, že by knižky mohly bavit většinu našich členů, jelikož hlavní hrdinové jsou ve věku Vlků a Káňat, a rozhodně příběh zaujme jak holky, tak i kluky. A ještě se toho hodně naučíte o řecké mytologii! Věřte mi, nebudete litovat. Sama vím, že jsem knihy rozhodně nečetla naposledy a zaručeně se někdy pustím i do navazujících sérií. A abych vás přesvědčila, že mám knihy opravdu ráda, tak se vám svěřím, že jsem v říjnu 2019 byla s kamarádkou na knižním festivalu a jela metrem přes půl Prahy v kostýmu poloboha s dřevěným mečem u boku. Jo. Lidi trochu divně koukali, nechápu proč

:D (Mám fotky, ale nechám to na vaší představivosti). Pokud jsem vás dostatečně navnadila, knížky si můžete půjčit třeba i v zábřežské knihovně.

Malý princ – Antoine de Saint-Exupéry

Stejně jako Dredy, tak i já jsem čtení knih zcela propadla a přesně vám řeknu, kdy to bylo. Kalendář pravil „prosinec 2012“, za okny padal sníh a já jsem byla čerstvým nováčkem u Šavanů, když jsem začala hltat knihy jedním dechem. Jako správná skautka jsem začínala u foglarovek, a tak jako mě skauting nepustil, láska ke čtení také sílila. Ve svých „teen“ letech jsem přečetla spoustu dívčích románů (no jo, nevyléčitelný romantik se ve mně nezapře... ❤️) a fantasy sérií. A pak přišla maturitní četba, což nezní úplně lákavě, ale kniha, o které bych chtěla dnes mluvit, mezi ni také patří – je to Malý princ.

Věřím, že mnozí z vás o ní už někdy slyšeli nebo vám ji dokonce četli rodiče. Kniha Malý princ je totiž řazena mezi žánr filosofická pohádka a přesně to se mi na ní tolik líbí. Může si ji totiž přečíst každý a vyložit si ji po svém – dětem může učarovat život na planetkách, kouzelný Malý princ nebo třeba chytrá liška. A dospěláci se mohou opět vrátit do dětských let, zauvažovat nad změnou hodnot nebo zda se neženeme za úspěchem, kariérou a neuniká nám něco mnohem důležitějšího – opravdová přátelství a láska – k druhým i sobě samým.

Věřím, že by se vám útlá knížečka mohla líbit a kdyby se vám podařilo nasát alespoň špetku optimismu, jímž Malý princ vyloženě oplývá, moje mise bude splněna!

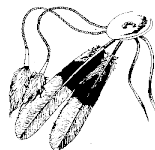
Eddie

Snad jsme vás aspoň trošku nalákali k četbě a když se budete chtít podělit o nějakou zajímavou knihu, určitě se o ni můžete podělit.

Já sama musím říct, že mě už jen samotné čtení o vašich oblíbených knihách navnadilo nějakou vzít do ruky a hezky se začíst... Tak konec hlášení, já si jdu udělat čajík, knížku do ruky a šup do říše písmenek.

Sg. Eddie

STOUPÁNÍ NA HORU

Určitě si mnozí z vás všimli, že v únorové Kůře chyběla rubrika Stoupání na horu. Důvody byly dva. Tím příjemnějším byla skutečnost, že minulé číslo bylo tak nadupané jinými příspěvky, že se nám do ní už víc prostě nevešlo, čtyřicet stránek je prostě limit, přes který bychom nechtěli jít. Důvod druhý už tak příjemný není, ale jednou na něj dojít muselo. Ano, přátelé, tato rubrika se nám pomalu uzavírá. Aktuální zápisník orlích per již nenabízí příliš mnoho OP, s jejichž splněním bychom vám mohli pomoci. Těžko vám můžeme radit, jak uběhnout či uplavat 100 metrů v daném časovém limitu, či na kterém boku se vám bude lépe spát při plnění počtu noclehů v týpí. V předešlé více než padesátce čísel, v nichž pod stávajícím šéfredaktorem tato rubrika fungovala, však jistě naleznete inspirace a materiálu dost a dost. Avšak ještě předtím, než se vyčerpáme úplně a necháme vás stezkou na vaši horu kráčet samostatně, nabídnul se se zpracováním jednoho z OP z plamene ochránářství již právoplatný člen redakce gaosed Imnu. Vážíme si jakýchkoli příspěvků do našeho časopisu a zvláště si ceníme těch, které nabízí pomocnou ruku těm odvážlivcům, kteří se vydali na dlouhou a nelehkou cestu k vrcholu!

O-52: Zhotov herbář s datem, jménem a místem: 10 let – 15, 12 let – 20, 13 let – 30, 14 let – 40, 15 a více let – 50 rostlin.

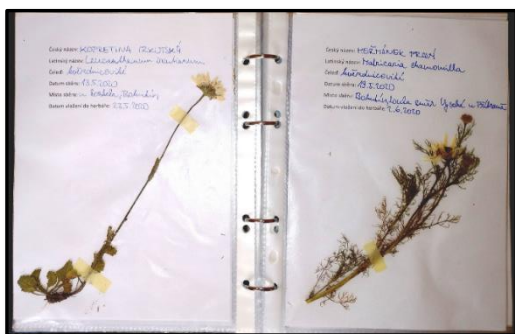
Když byly vloni na konci zimy zavřeny školy (a s nimi prakticky i vše ostatní), měl jsem najednou tak nějak více času. A část toho „nového“ volného času jsem se nakonec rozhodl věnovat výrobě herbáře, jehož výrobu jsem chtěl uskutečnit už dlouho, ale zatím to byla jen myšlenka na pomyslném „to do listu“. K výrobě herbáře mi přispívalo i přicházející jaro. A to se po roce znova vrací. Tak proč jej nevyužít právě k výrobě herbáře?

Výroba herbáře vyžaduje nějaký čas, ale na konci může být krásný výsledek – „knížka“ plná rostlinek na památku. Krom toho člověk stráví nějaký čas v přírodě a pozná místní floru. Popíšu zde jednotlivé kroky od nalezení rostliny až po její vložení do samotného herbáře. Kroky zde popíšu postupně, vše se dá ale

samozřejmě dělat najednou (zatímco některé rostliny sbírám, další se už mohou sušit a další už můžou zdobit můj nový herbář).

0) Promyšlení

Před samotnou výrobou by bylo vhodné si rozmyslet, jak herbář chceme tvořit – jak a do čeho budeme rostliny vkládat. Dá se nad tím samozřejmě přemýšlet i během samotné tvorby, pokud při ní však náhle změníte názor, nemusí už jít vše vrátit zpátky...

Nejlepší je nejprve si rozmyslet, jak má budoucí herbář vypadat. Já každou rostlinu nalepil na nadepsaný papír a ten pak vložil do eurofolie a tu do kroužkového pořadače.

třeba lepit více rostlin na jeden papír. Záleží jen na vaší fantazii a na tom, co se vám líbí. Vepředu jsem ještě herbář opatřil celkovým seznamem rostlin.

Ještě je dobré ujasnit si, co vše chci do herbáře dávat. Já tam dával prakticky všechny rostliny, kromě těch typických „zahradních“ – tulipány, růže apod. A do herbáře jsem dával i stromy (někdo říká, že ty tam nepatří).

1) Nalezení a sběr

Promyšleno, rozmyšleno, ujasněno? V tom případě se může vyrazit ven hledat a sbírat. Zpočátku ani nemusíte chodit moc daleko – mnoho rostlin roste u silnic, u cest, v parcích nebo na zahradách (z naší zahrady jsem využil rostliny, které jsou k nalezení i normálně v přírodě, takové tulipány jsem samozřejmě nechal být). A sebrat je můžete klidně při cestě z nákupu či při venčení psa. Postupně se ale tyto pampelišky, sedmikrásky, pryskyřníky i stromy začnou opakovat a je tak

***Během výroby herbáře člověk stráví čas v přírodě a pozná, co v ní roste a žije.
NALEVO: kopretina irkutská; NAPRAVO: pomněnka lesní. Foceno na jaře
2020. Fotograf ze mě asi nebude ;-)***

potřeba vyrazit do „větší“ a zatím neprozkoumané přírody – do lesa, na louky, rozhodnete pole, k vodě.

Když objevíte rostlinu pro herbář zatím nesebranou, pokuste se ji opatrně utrhnout. Je na vás, jestli se utrhnout ji i s kořeny nebo bez nich. Já volil někdy to, někdy to. Samozřejmě jsem si uvědomoval, že jako skaut bych měl přírodu chránit a teď ji tu v podstatě ničím. Bral jsem to tak, že to (doufám) nejsou žádné chráněné rostliny a že si vezmu jen jednu a uchovám ji a vznikne z toho něco pěkného, co může sloužit k propagaci přírody. Bohužel ne vždy se mi povedlo už napoprvé rostlinu dobře utrhnout a trhací proces se tak musel opakovat.

Po utrnutí je potřeba rostlinu dobře „schovat“, aby se nepoškodila. Já k tomu většinou využíval igelitovou tašku, kterou jsem nesl v ruce. Pokud máte zrovna „velkosběrový“ den a rostlin nacházíte hodně najednou, není od věci si rovnou zapsat, kde jste danou kytku našli (tuhle v této ulici, tuhle u tohoto lesa...). Pak by se vám to mohlo splést...

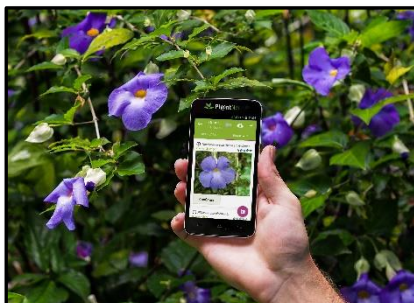
2) Určení

Asi se vám nepovede určit všechny rostliny, které objevíte. A tady jsem využil moderní technologie. Použil jsem aplikaci. Aplikací k určování rostlin je několik, já využil PlantNet a byl jsem s ní docela spokojen. Stačí rostlinu vyfotit, určit, o jakou část rostliny se jedná a vyjede vám několik tipů. Není to však 100 % spolehlivé! Proto jsem si tip PlantNetu vždy ještě ověřil na internetu dle dalších fotek a informací o rostlině. Několik rostlin jsem však ani s „moderní pomocí“ nezvládl určit a nemohl je tak použít. Nezapomeňte, že se rostliny musí určovat

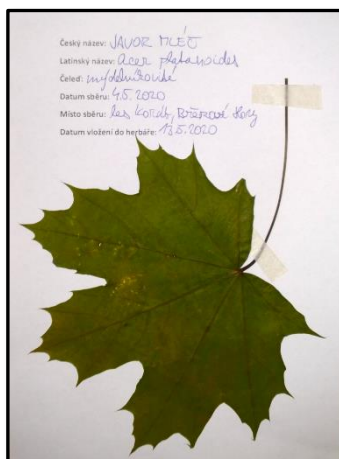
co nejdříve po sběru, a ještě před sušením – pak mohou změnit svůj vzhled a taky je nemusíte poznat!

3) Sušení

Tato část je asi méně zábavná, ale pro pěkný herbář velmi důležitá. Když rostlinu seberete a určíte, je potřeba ji připravit na zvětšení – usušit. Tím se zabrání tomu, že by v budoucnu zplesnivěla. Opět je více možností, jak rostliny sušit. Já každou rostlinu zabalil nejprve do papírového kapesníku a poté do novin (četl jsem, že noviny by na rostlinu mohly pustit barvu, proto nejprve kapesník). Ke každé rostlině jsem ještě dal papírek, kde byl název rostliny – rostlina se někdy dosti změní a po usušení nemusí být k rozpoznání... Na rostliny jsem pak dal několik velkých knih, mezi nimiž byly zabalené rostliny – knihy je zplacatily a zároveň z nich tlačily vodu. Zatímco menší a drobnější kytky nebo listy se suší jen několik dní, velké a dužnaté rostliny se mohou sušit přes týden. Noviny (a kapesníky) je potřeba pravidelně měnit – já tak činil každý druhý den. Jinak to totiž bude smrdět a rostliny mohou zplesnivět. Rostliny je potřeba opravdu vysušit! Poznáte to tak, že jsou suché, lehké, „papírové“, placaté.

Asi ne všechny rostliny se povede určit. Jako pomoc se dá použít nějaká aplikace k tomu určená – např. PlantNet (foto: plantnet.org)

4) Založení

Poslední část tvorby. Teď je potřeba už mít dobře rozmyšleno, jak chci rostliny zakládat a vše potřebné na to mít obstaráno. Když je rostlina pečlivě usušena, může se jít na to. Já si nejprve vždy napsal informace k rostlině – český název, latinský název, místo a datum sběru, čeleď a datum vložení do herbáře – viz obrázky. Jaké informace použijete, je na vás – dle zadání OP to má být alespoň název a datum

Než se rostlina vloží do herbáře, musí být usušená!

Obrázek: javor mlč

a místo sběru. Nyní se musí rostlina přilepit na papír. Jelikož je suchá a křehká, musí se s ní manipulovat opatrně, aby se neroztrhla (také se mi párkrát stalo). Když jsem měl rostlinu přilepenou, vložil jsem ji do eurofolie, do desek a napsal si ji na seznam rostlin v herbáři.

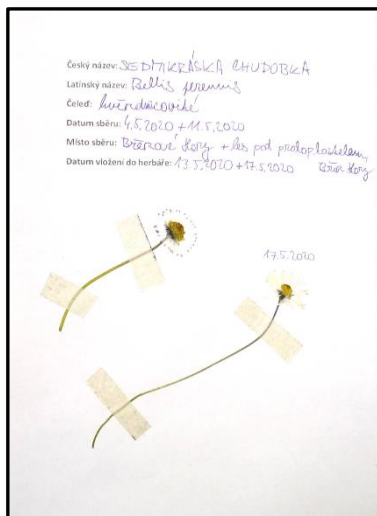
Rostlina založena, může se jít hledat, sbírat, určovat, sušit a zakládat další... A herbář bude postupně větší a krásnější. Bude to zrcadlo vaší odvedené práce.

Je to super...

Výrobou herbáře strávíte nějaký čas v přírodě, poznáte mnoho nových kytek / keřů / stromů, které jste doposud neznali, a navíc si budete více všímat okolí – při venkovní procházce nebudete koukat jen dopředu (nebo do mobilu), ale i okolo sebe. A výsledek je také krásný – na památku máte „knížku“ s rostlinkami, která, když rostliny dobře usušíte a upevníte, vydrží dlouho.

Jaro právě začalo, takže nyní je nejlepší čas na výrobu herbáře.

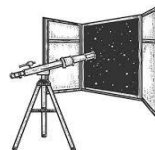

Již „hotová“ sedmikráska chudobka.

Já si toto OP splnil vloni, nicméně i letos chci ve výrobě herbáře pokračovat a věřím, že někteří z vás se do výroby také pustí – je to krásné Orlí pero. Letos o sobě zima sice dává dosti znát, nicméně myslím si, že již brzy vysvitnou jarní paprsky, stromy se obalí do zelena a s nimi začnou kvést rostliny a bude pěkné vyrazit po „počítačové“ škole ven a nasbírat si několik nových rostlinek do herbáře. A těm, kteří se do výroby pustí, přeji, ať se jim líbí jak plnění, tak výsledek – herbář na památku. Držím vám palce!

Ga. Imnu

HISTORICKÉ OKÉNKO

STÁTY PROTI STÁTŮM

Americká občanská válka nebo také válka Severu proti Jihu – největší konflikt, který se odehrál na americkém kontinentě. 9. dubna to bude 156 let od jejího konce.

První světová válka: 12 milionů mrtvých, druhá: 66 milionu mrtvých. Války to byly největší, ani jedna ale neproběhla v tzv. Novém světě. I tam ale nějaké byly. Krom válek mezi indiány a bělochy a mezi indiány, což byl konflikt trvající několik staletí, stojí za zmínku např. sedmiletá válka (1756-1763), která by se dala označit za válku světovou – válčilo se v Evropě, Asii i v Severní a Jižní Americe. V letech 1775-1783 proběhla válka za nezávislost – první část článku. Ta druhá bude o válce Severu proti Jihu, největší válce, kterou Amerika na své půdě zažila.

Plantážník z Virginie

Severní Ameriku kolonizovali hlavně Angličani, Francouzi a Španělé. V druhé polovině 18. století mělo nejvyšší postavení 13 britských kolonií (Delaware, Pensylvánie, New Jersey, Georgie, Connecticut, Massachusetts, Maryland, Jižní Karolína, New Hampshire, Virginie, New York, Severní Karolína, Rhode Island), Británie ale bránila jejich vývoji (cla na zboží, vysoké daně...), což se osadám nelíbilo.

Bostonské pití čaje v prosinci 1773 – tato akce proběhla jako protest proti poplatkům za čaj.

Za počátek protestů proti Británii se dá považovat tzv. bostonské pití čaje z prosince 1773 – osadníci převlečení za indiány při něm do moře vyhodí náklad čaje ze tří lodí. O dva roky později vznikne kontinentální armáda, v jejímž čele stane budoucí prezident George Washington (také znám jako plantážník z Virginie). A začíná válka. 4. července 1776 je přijato Prohlášení o nezávislosti a u ní, ve kterém se kolonie označily jako celek nezávislý na Británii.

Ve válce se zpočátku daří spíše Britům, postupně ale začaly převládat budoucí Spojené státy. V roce 1783 nakonec Britové nezávislost uznali (Pařížská smlouva) – vznikají Spojené státy americké, ke kterým se budou postupně přidávat další státy, až vznikne 3. největší země planety. V roce 1781 vstoupily v platnost Články konfederace – první ústava založená na demokratických principech. Ta byla v následujících letech přepracována, až roku 1788 vznikla Ústava Spojených států amerických, která funguje dodnes.

George Washington – „zakladatel“ Spojených států a v letech 1789-1797 prezident.

Otroci – ano nebo ne?

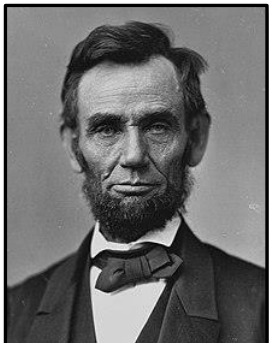
Následující desetiletí si USA upevňují svou moc, střídají se prezidenti a k USA se připojují další státy. V druhé polovině 19. století by se země dala rozdělit na Sever – bohatý, průmyslový, s velkým počtem obyvatel a velkými městy – a Jih – chudší, zemědělský (na Jihu se nachází obrovské plantáže, na kterých v hrozných podmínkách pracují otroci) a zaostalejší. Právě otroctví se stane příčinou konfliktu.

Na Severu je vytvořena Republikánská strana, která se silně staví proti otroctví. Prvním republikánským prezidentem se stane Abraham Lincoln (1860). Po jeho zvolení se sedm jižních států, které nesouhlasí s omezením otroctví, rozhodne vystoupit z Unie a založí Konfederované státy americké (Konfederace). Válka začíná. Jihu, k němuž se ještě přidají další čtyři státy, se kupodivu zprvu daří – mají větší motivaci a lepší vedení.

Zpočátku se kupodivu dařilo Jihu, postupně ale začal převládat Sever – průmyslovější a vyspělejší část Unie – až nakonec vyhrála.

„Four score and seven years ago our fathers brought forth on this continent, a new nation, conceived in Liberty and dedicated to the proposition that all men are created equal. Now we are engaged in a great civil war, testing whether that nation, or any nation so conceived and so dedicated, can long endure.“ Toto je začátek jednoho z nej-

Abraham Lincoln

známějších projevů historie. Přednesl ho Abraham Lincoln

Gettysburský projev: „Před osmdesáti sedmi lety přinesli naši otcové na tento kontinent nový národ, počatý ve svobodě a víře v rovnost všech lidí. Teď jsme zapleteni ve velké občanské válce, která prověří, může-li náš nebo kterýkoliv jiný národ založený na stejných principech skutečně existovat.“

čtyři měsíce po bitvě u Gettysburgu, která se odehrála v červenci 1863, při otevření tamního vojenského hřbitova. Bitva u Gettysburgu skončila vítězstvím Severu a ve válce znamenala zlom – karty se začaly obracet ve prospěch Severu. K tomu bylo od roku 1863 Lincolnem oficiálně zrušeno otroctví a mnoho otroků se ve válce přidalo na stranu Severu.

V následujících měsících se Severu daří dobývat jižní území a je jasné, že válka brzy skončí. Velký postup Severu byl způsoben především vyčerpáním Jihu – průmyslové oblasti byly totiž na Severu. Nemálo zásluhu na tom měl i velmi schopný generál Ulysses S. Grant. Dne 9. dubna 1865 je podepsána kapitulace – boje oficiálně končí, neoficiálně se však bojuje ještě několik týdnů.

Lincoln (druhý zprava) byl zavražděn 14. dubna 1865 během návštěvy divadla. Vrah na něj zezadu jednou vystřelil.

Na konci války bylo přes 600 000 mrtvých a zpustošená a rozvrácená země. Smutnou tečkou za touto válkou je atentát na A. Lincolna 14. dubna, pět dní po kapitulaci. Toho zastřelí slavný herec a přívrženec Jihu John Wilkes Booth během Lincolnovy návštěvy divadla. (Lincoln byl první americký prezident, na něhož byl úspěšně spáchán atentát během výkonu funkce – po něm následovali ještě

James A. Garfield (1881), William McKinley (1901) a John F. Kennedy (1963).) Lincoln umírá následujícího rána, vrah je dopaden a zastřelen o 12 dní později. Tomuto prezidentovi se povedlo udržet zemi pohromadě a zrušit otroctví, zaplatil za to ale cenu nejvyšší...

Následujících 150 let

Rozdíly mezi Severem a Jihem sice začaly mizet, otroctví však v nějaké míře pokračovalo i nadále. Postupně k tomu vznikaly i první organizace, které se stavěly proti novým právoplatným obyvatelům Ameriky a dřívějším otrokům – Afroameričanům. Rasistické útoky byly běžné i ve 20. století, postupně se proti nim však začalo bojovat a dnes by už měly mít v USA všechny rasy stejná práva

NALEVO: Barack Obama, prezident USA v letech 2009-17, první (a zatím jediný) Afroameričan na tomto postu. NAPRAVO: Kamala Harris, od 20. 1. 2021 viceprezidentka USA, první Afroameričan (a žena) vykonávající tuto funkci.

(stejná práva by měly mít po celém světě, ne všude se to ale daří uskutečnit). USA vedly ještě mnoho válek proti indiánům i jiným velmocem. Postupně se k USA přidávaly další státy, až se počet zastavil na padesáti – poslední Havaj se součástí USA stala v roce 1959. Nyní jsou USA jednou z nej-
mocnějších světo-

vých velmocí, která určuje, kam bude směřovat svět. Někaké občasné útoky proti Afroameričanům bohužel stále nejsou úplnou minulostí, jakýsi důkaz o vyrovnanosti ras ale může být i nové vedení USA – na post viceprezidentky před několika týdny nastoupila Kamala Harris, první Afroameričan (a žena) na tomto postu.

Ga. Imnu

CO VÁS ZAJÍMÁ....

Přátelé, kamarádi, soukmenovci moji, je snad náš kmen opravdu vašim jediným zájmem? Tomu se mi nechce věřit! Anebo jste tak stydliví, že se obáváte reakcí ostatních čtenářů Kůry na váš článek? Jediným odvážlivcem, nebo spíše odvážlivkyní, která se o svém koníčku (lépe řečeno koníčcích) rozepsala, byla Sedmikráska. Zatím tedy Káňata vedou nad ostatními rody 2:0. Zdvihne někdo další jimi hozenou rukavici? Anebo s tímto číslem tato rubrika v tichosti zaniká?

JK NAWARO ZVOLE

Rozhodla jsem se, že se s vámi podělím o můj koníček. Jak většina z vás ví, jezdím na koni. Letos již 5 let. Koně mě fascinují a nejspíš nikdy nepřestanou. Jsou to zvířata, která nás dokážou vnímat tak jako my je. Koně mohou dělat věci s chutí a někdy se jim také nechce. Mohou nás milovat tak, jako my je. Kůň je jako zrcadlo. Když se ho bojíte, on se vás taky bojí. Když jste smutní, snaží se vám zlepšit náladu. A proto stále nechápu, proč jim někdo ubližuje jen proto, že z toho má potěšení. Ale teď někam jinam. Chci vám napsat o jezdeckém klubu, ve kterém jezdím. Klub se jmenuje JK Nawaro Zvole a je tu celkem 25 koní. Všechny mám ráda stejně, ale s některýma moc zkušeností nemám. Některé znám hrozně dlouho, a dokonce mě učili i jezdit. Teď vás trochu seznámím se dvěma z nich:

Nugeta

Datum narození: 20. 2. 2000 (koně se dožívají zhruba 30 let)

Plemeno: Hucul

Matka: Jasmína

Otec: X

Co s Nugetou děláme: Nugetka má bohužel artrózu, to znamená, že má špatné nohy. Proto se s ní teď asi 7 měsíců moc nejezdilo, a když ano, tak pouze v kroku. Nugetka jezdí na bezudidlovce, což je uzdečka, která nemá udidlo.

Vztah k ostatním koním: Nugeta není zrovna společenský kůň. Ty ostatní až na pár výjimek nemá ráda a kdybychom ji k nim pustili, asi by se zabili.

Moje zkušenosti s Nugetou: Na Nugetce jsem seděla párkrát, přesto jsem ji stihla poznat dost. Jezdí se mi na ní dobře. Když Nugeta přišla k nám do stáje, byla tlustá. Po čase a správném krmení a režimu se jí podařilo zhubnout. I když to není zrovna vysněný kůň, máme Nugetku móóc rády.

Apríl

Datum narození: 5. 5. 1998

Plemeno: Český teplokrevník

Matka: Gidra / Granada/

Otec: Aldan

Co s Aprílem děláme: Na Aprílovi se také moc nejedí, protože má těž artrózu. Apríl je velmi dobrý skokan. V létě si občas jen tak přeskočí pásku, která ohraničuje pastviny, a jde se napást na pole. Ale pase se a nikam neuteče, takže to vlastně nevádí (tedy majiteli pole možná ano, ale zatím se neozval). Apríla občas bereme na vyjížďky, když nás jede hodně.

Vztah k ostatním koním: Apríl je takový samotářský kůň, ale nevyhledává konflikty. Jeho nejlepší kamarádi jsou Nugeta a Nawaro. Občas si v ohradě všimne i Káji.

Moje zkušenosti s Aprílem: Na Aprílovi jsem v životě nejela. Občas jsem ho čistila, ale jinak nic. Přesto ho znám docela dobře.

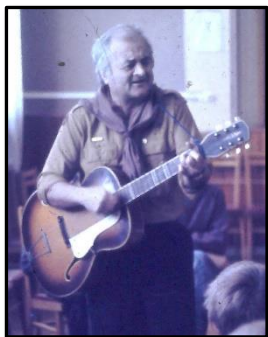
Vedle těchto dvou obyvatel naší stáje mám moc ráda Gétu. Je můj nejoblíbenější proto, že ho znám celých 5 let, co chodím k nám do stáje. Je to můj učitel jezdeckví a náš dědeček. Přátelští jsou ale skoro všichni koně od nás ze stáje, protože je naše trenérka zachraňuje od majitelů, kteří se k nim nechovali hezky a týrali je, takže oceňují láskyplnou péči, které se jim u nás dostává. Jednou bych si taky chtěla pořídit svého koně a zažít s ním nějaká dobrodružství a spoustu zážitků.

„Neexistuje důvěrnějšího vztahu než mezi koněm a jezdcem.“

Robert Smith Surtees

Pro BK Sg. Sedmikráska

DUŠAN KÖRNER – SIGI

V dnešním čísle Březové kůry bych rád vzpomenu na čestného vůdce 3. oddílu Zábřeh, který 9. března oslavil 85. narozeniny.

S Dušanem jsem se poznal osobně v roce 1985 a díky němu jsem začal poznávat historii oddílu Severáci, který v roce 1968 založil a několik roků také úspěšně vedl. Tento oddíl byl pro ostatní vzorem a dlouhá léta se na něj vzpomínalo. Poslední zbytky členské základny pak přešly do 1. oddílu Stopaři Zábřeh. Dnes se mezi staršími oldskauty objevují převážně členové

tohoto 3. oddílu Zábřeh. Na našich akcích vidáme Gurchua, Ronyho, Jerryho, Brouka, Skřítku, Zdeňka.

Pro připomenutí něco z jeho skautské stezky ...

Do Junáka vstupuje v poválečném období a prožívá svoje skautské roky pod vedením skautského nadšeného vůdce Bohuslava Fojta - Unkase.

Právě vzpomínky na toto období jej v roce 1968 vedou k okamžitému nástupu do skautské služby a ve svých 32 letech se ujímá společně s dalšími obnoveného oddílu Severáci a navazuje tak na starou slávu tohoto oddílu. Stává se vůdcem a nakonec je i vyznamenán a obdrží vyznamenání Medaile díky a později po roce 1990 Řád vděčnosti.

Po velice úspěšných letech činnosti /což dokazují pěkné kroniky/ se v roce 1970 celé skautské středisko rozhoduje pokračovat v činnosti v rámci Pionýrské organizace. Dušanovo nadšení vydrží ještě pár roků, ale tlaky ze strany P.O. a další okolnosti ho vedou k rozhodnutí, že v roce 1974 ukončuje činnost v oddíle a oddíl se pak spojuje se Stopaři. Severáci se pod jeho vedením stali legendou a vzorem pro další generace chlapců v oddíle Stopaři.

V roce 1990 je znovu společně se svými druhy z 65. klubu Bratři ohně připraven pomoci organizovat zábřežské středisko a jeho zásluhou se mnohé daří. Vykonává také na naší klubovně správce a udržuje ji v dobrém stavu.

Pro BK sepsal Sa. MIČKINIKWA

KLAN MODRÉ ŽELVY

Jednou z aktivit klanu starších Šavanů v počátcích fungování Modré želvy byly zimní turnaje v piškvorkách. První kronika klanu z let 1985 – 1990 přináší popis tohoto klanového turnaje i s výsledky.

A ještě něco na úvod.

Pokud vás snad z nějakých nepochopitelných důvodů piškvorky až dodnes mýjely, pravidla jsou následující: Dva hráči hrají na čtverečkováném herním poli. Každý hráč má jeden druh symbolu - kolečko nebo křížek. Hráči se postupně střídají ve vepisování symbolů do políček. Cílem je vytvořit řadu pěti svých symbolů za sebou - vodorovně, svisle nebo šikmo. Tato řada musí tvořit přímku a nesmí být nikde přerušena soupeřovým symbolem. Kdo takovou řadu vytvoří jako první, vyhrál. Nelze zapsat symbol tam, kde je již jiný vepsaný.

1. ročník klanu Modrá želva PIŠKVORKIÁDA 1986

Ano hru piškvorky jsou jistě všem známá hra. Když jsme se takhle sešli u šamana kmene TOKEITA, tak MIČKINIKWU napadlo, že bychom mohli založit tradici piškvorkových turnajů a hned bychom mohli začít prvním ročníkem. Nikdo neprotestoval, a tak jsme zahájili malý klanový turnaj.

Začátek byl těžký. MIČKINIKWA narazil na AJAGUA a jen s odřenýma ušima jej porazil 3:2. TOKEITO vyzval zase TAKATOKU a zde se také jiskřilo, ale nakonec se vítězství přiklonilo na stranu staršího bratra TOKEITA. Dále piškvorkový tunaj probíhá souboji dvojic v tomto pořadí, MIČKINIKWA proti TAKATOKOVI a TOKEITO versus AJAGU. Oba souboje končí vítězstvím prvních jmenovaných, a tak se do prvního finále klanové piškvorkiády dostal MIČKINIKWA a TOKEITO. A ti se tak utkávají o historické piškvorkové zlaté medaile. Vítězem se stává Sachem MIČKINIKWA, druhý v turnaji končí Sachem TOKEITO, třetí nakonec se štěstím Sachem TAKATOKA a čtvrtý Sachem AJAGU. Ten tomu ještě dlouho nedokáže věřit a hned by si turnaj zopakoval :-)

DROBNÉ ZPRÁVY

... Jaro máme už dle kalendáře tady, i když to tak někdy nevypadá. Na první jarní táboření se nám podařilo zakoupit čtyři indiánské deky a to červenou, zelenou, modrou a žlutou. V dubnu je vytáhneme na naše táboření. Další novinkou bude ozán, který jsme v naší kmenové historii ještě nepoužili. Objednali jsme si jej u SAPAZIHO, který se živí šitím týpí a podobných stanů. O svoje zkušenosti se s ostatními členy kmene rádi podělíme.

... V březnu by oslavil narozeniny také Josef Urban. Byl jedním z těch, kteří obnovovali skauting v roce 1990 a stal se vůdcem zábřežského střediska Junáka. Na naše akce pro veřejnost vždy rád dorazil a dokázal nás vždy povzbudit. Do skautského nebe odešel ve věku 72 roků v roce 2008.

... Člen klanu Modré želvy Sachem AJAGU si plní Orlí pero – přečte 12 knížek za 12 měsíců. A protože je dlouhodobě nemocen, doručili jsme mu zásobu knih od Jaroslava Foglara. Asi z něj bude šavanský odborník na Jestřába.

... Náš kmenový časopis Březová kůra má dlouholetou tradici a mnozí naši kamarádi si ji u nás vyžádali k zasílání. Dostává se tak do Prahy, Brna, Lanškrouna, Olomouce a má velice pěkné hodnocení. Děkujeme za tyto pochvaly.

... WYOMING ze svého archívu vydoloval staré diapositivy, které doplní připravovanou publikaci o našem kmeni Šavani. Všechny diáky byly oskenovány a vráceny zpět.

... Truhla skautského pokladu získala další unikátní přírůstky. Jedním z nich je historické skautské album skautů z Hodonína. Je v něm plno krásných fotografií hodonínských skautů z let 1934 až 1936. Zachycuje také dvě velké osobnosti českého skautingu a to sestru Janušíkovou a bratra Němce. Až bude příhodná doba, určitě zorganizujeme další otevření Truhlice pokladů pro veřejnost a zájemce o tyto skautské poklady.

... V září roku 2022 se v České republice uskuteční workshop WFIS. Bude se konat na památném místě, kde Antonín Benjamin Svojsík tábořil se svými hochy v roce 1912. Vedení ABS hledá pomocníky a věřím, že se nám podaří tuto akci podpořit nejen naší účastí, ale také podporou realizace samotné akce.

... V měsíci březnu jsme navštívili jedno z posledních sněmovních míst, kterému se říká U jezírka. Náš kmen zde měl mnoho sněmů a konaly se zde také akce, které nesly název Jarní táborák. I vy se můžete vypravit na nějaké to místo, kde se vám zobrazí vzpomínky na náš kmen. Sněmoviště U jezírka je však dnes využíváno i lidmi, kteří toto místo spíše ničí, a tak uvidíme, jak dlouho ještě toto místo bude sloužit šavanskému lidu.

Pro BK Sa. MIČKINIKWA

ČAROVÁNÍ S DIAPOZITIVY

Je tomu pěkná řádka roků, kdy jsme v kmenové činnosti fotili na diapozitivy. To byly ještě úplně začátky kmenových dějin. V té době byste v činnosti našli jen pár jednotlivců jako AJAGU, TAWASUTA a MIČKINIKWA. A protože se z těchto diapozitivů fotografie nedělaly, zůstaly pro většinu členské základny neznámé. To se ovšem teď mění, protože jsem se před časem rozhodl sestavit publikaci o kmeni Shawnee a také o mnohém, co s naším kmenem souvisí.

Nečekaným pomocníkem se mi stal Standa Melichar, který tuto kopírku diapozitivů pořídil a já využil možnosti na ní začít naše diapozitivy scanovat. A protože jich je skutečně několik stovek, tak to nějakou dobu potrvá, ale nově nalezené fotografie jistě doplní bohatou fotodokumentaci činnosti skautsko-woodcrafterského kmene Shawnee.

Pro ukázkou vybírám několik raritních fotograffií.

Tento snímek zachycuje šavanskou akci na zábřežském sportovním stadioně, kde jsme pořádali kmenové sportování. Do programu se také dostalo uzlování s nováčky. Na snímku tak vidíme TAWASUTU, který zaučuje malého Lukáše Štifila. Čert, jak jsme mu tehdy říkali, již není mezi námi. Zahynul

před mnoha lety na skalách jako mladý horolezec. Fotografie je z roku 1992.

Druhý snímek je z prvního šavanského letního tábora, který se uskutečnil v roce 1988 na tábořišti u obce Horní Studénky. Toto tábořiště bylo mnohokrát využito také spřátelenými oddíly z Prahy jako Konestoga, Oswego, Sihaspapa či Tusilágo. Na foto vidíme také legendárního člena našeho kmene Agitana, který v roce 1995 na podzim zahynul při své cestě do Leštiny. Tehdy zastával funkci kmenového Degandawidy.

A poslední foto zachycuje atmosféru střediskového junáckého slibu ve Slibové rokli, která leží nad Zábřehem směrem na Růžové údolí. Na fotografii vidíme bratra Komára a část jeho vlčat a také šavanský rod Sov z Postřelova.

Další fotografie z tohoto dia archívu uveřejňujeme na facebooku

Pro Březovou kůru sepsal Sa. MIČKINIKWA

VČELAŘSKÝ ROK

Poté, co jsme se seznámili ve stručnosti s průběhem včelařského roku, historií včelařství a vývojem a různými typy úlů, nastal čas nahlédnout konečně také dovnitř. Pojďme se blíže seznámit se včelstvem, s jeho vývojem, nastavením přirozené dělby práce a kooperace, bez nichž by toto úžasné společenství nemělo šanci v mnohdy drsných podmínkách přežít. Leccos jsem naznačil již v říjnovém čísle Kůry, kdy jsem se o své nové zálibě zmínil poprvé, ale rozhodně nebylo řečeno vše a podle mého názoru stojí za to seznámit se s obyvatelkami barevných úlů blíže.

Včelstvo – pulsující superorganismus

Ano, opravdu se nebojím nazvat včelstvo superorganismem. Je to dokonalé soukolí, jehož každá součástka přesně ví, co je jejím úkolem a ten plní s jediným cílem, kterým je přežití celého společenství. Žádná jednotlivá včela nedělá nic, co by sloužilo pouze k jejímu osobnímu prospěchu na úkor přínosu celé včelí kolonii. Naopak je precizně „naprogramovaná“ tak, aby v každé fázi svého života plnila jasně danou roli. A s kým se tedy v úlu můžeme setkat?

Matka

Již víte, že v každém úlu může působit pouze jedna jediná matka, s výjimkou krátkého období, kdy se včelstvo rozhodne pro tzv. tichou výměnu matky (vysvětlíme později). Na rozdíl od ostatních obyvatel úlu se matka může dožít až 5 let a po celou tuto dobu je jejím hlavním úkolem klást nová a nová vajíčka, aby tak zajistila přežití celého společenstva. Tuto schopnost sice může získat ve výjimečných případech i obyčejná dělnice, ta

však na rozdíl od matky klade pouze vajíčka neoplozená, z nichž se líhnou výhradně trubci (odtud její název trubčice).

Aby včelař v případě potřeby matku v úlu lépe našel, značí si ji na zádech barvou či značkou s číslem (viz obrázek). Její barva zároveň vypovídá o stáří matky. Matky se

značí bíle (narozené v letopočtech končících 1 nebo 6), žlutě (2 nebo 7), červeně (3 nebo 8), zeleně (4 nebo 9) a modře (5 nebo 0).

Jak se může matka v úlu vylíhnout? Z naprosto stejného vajíčka jako všechny ostatní včely, liší se však její vývoj v larvální fázi. Toto vajíčko je totiž nakladeno do tzv. mateří misky, na níž následně ostatní dělnice vystaví tzv. matečník, který je nápadně větší než běžné buňky v plástu, jak můžete vidět vlevo dole na obrázku. Mladušky (mladé včely) do něj po vylíhnutí larvy dodávají po celou dobu jejího vývoje výhradně mateří kašičku (larvám obyčejných dělnic se jí dostává pouze první tři dny, pak jsou krmeny už jen směsí pylu a medu). Mateří kašička je slo-

žena z vody, cukrů, tuků a bílkovin mnoha vitamínů a jiných nezbytných prvků a slouží k výživě a zdárnému vývoji včelích larev. Dostane-li tedy tato „vyvolená“ larva maximální množství této cenné látky, není divu, že se již po přibližně 16 dnech od zaklazení vyklube ze zavíčkovaného matečníku včela znatelně větší, než jsou její sousedky. Ihned poté se vydává splnit pro ni životně nezbytný a zdánlivě krutý úkol – poprvé a naposledy ve svém životě použije své žihadlo, a to k zahubení svých možných rivalek. Neomylně tedy vyhledá případné ostatní matečníky v úlu a v nich se vyvíjející potenciální matky ihned nekompromisně zahubí. Jakmile si takto „vyčistí“ své budoucí působiště, vydá se na snubní let, během kterého je na shromaždišti trubců oplodněna hned několika trubci (uvádí se 6-10), přičemž pojme do svého semenného vaku až 10 milionů spermií. Poté se navrátí zpět do úlu a začne klást až 2.000 vajíček denně. Z vajíček oplozených trubčími spermii se líhnou dělnice (a případně nové matky), z neoplozených pak trubci.

Vedle tohoto hlavního úkolu plní matka i jakousi řídicí funkci. Vylučuje chemické látky zvané feromony, které jsou nezbytné pro udržení včelstva pohromadě, k rozvoji schopnosti včelích dělnic učit se novým úkolům, potlačují u nich vývoj matečníků a při snubním proletu lákají trubce.

Výměnu staré matky za novou si může včelař řídit, a to tak, že starou matku z úlu odstraní a pomocí přidávací klíčky dodá včelám matku novou, ať už zakoupenou vyšlechtěnou, nebo si ji pomocí umělých matečníků speciálním postupem „vychová“ sám. Zvláště u silných včelstev však může dojít k již zmíněné tiché

výměně matky – včely vytvoří na plástech mateří misku a donutí matku naklást do ní vajíčko. Krátce po vylíhnutí nové matky se té staré zbaví.

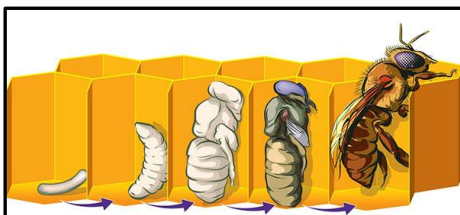
Zvláště u velmi silných včelstev, kterým již velikost úlu nestačí, může dojít k vyrojení. Včely vytvoří rojové matečníky, v nichž si (pokud je včelař včas neodstraní a neposkytl včelstvu rámky s novými mezistěnami) odchovávají novou matku a krátce po jejím vylíhnutí stará matka s částí včelstva úl opouští a hledá si nové působiště.

Trubci

Součástí včelstva jsou samozřejmě i včelí samečci zvaní trubci. Od včelích dělnic je odlišuje jednak o něco větší velikost těla a jednak přítomnost chloupků na zadečku. Trubců se nemusíte obávat, nemají vůbec žádné žihadlo. Jejich úkolem totiž není obrana úlu před vetřelci, hlavním smyslem života trubců je uspět v konkurenci mnoha jiných a oplodnit některou z matek přilétajících na trubčí shromaždiště. Pokud se mu to podaří, vydá ze sebe veškerou zásobu spermií a záhy umírá. O mnoho veselejší život nečeká ani ty, kterým se s matkou spářit nepodaří. Koncem léta jsou totiž všichni trubci dělnicemi z úlu vypuzeni a je jim zabráněno v návratu. Přes zimu by totiž jen zbytečně spotřebovávali cenné zásoby, a tak si včelstvo raději na jaře odchová z neoplozených vajíček trubce nové.

Dělnice

Posledními (nikoli co do významu!) obyvatelkami úlu jsou včelí dělnice. V úlu jsou zastoupeny nejpočetněji, a právě s nimi se můžete setkat na rozkvetlých loukách, polích a zahradách. Líhnou

se až po 21 dnech od naklazení vajíčka a než vyrazí z úlu sbírat pyl či nektar, plní v závislosti na svém věku mnohé jiné a neméně důležité úkoly. Jakým „pracovním zařazením“ si tedy dělnice od svého narození projdou?

Čističky

Zhruba první tři dny svého života tráví dělnice jako „uklízečka“, jejímž úkolem je vyčistit buňky v plástu, aby do nich následně mohla matka zaklást vajíčka.

Krmičky

Další asi tři dny zajišťuje dělnice dodávání potravy larvám a nově vylíhnutým včelkám – mladuškám.

Kojičky

Zhruba ve věku 6 dní se mladuška stává kojičkou a jejím úkolem je následovat matku a krmit ji mateří kašičkou. Zároveň také kojičky roznáší po úlu matkou vylučované feromony, které ostatním včelám sdělují, že je matka v úlu vůbec přítomna a v jakém se nachází stavu.

Stavitelky

Po dalších 6 dnech se úkolem dělnice stává produkce vosku, z něhož následně staví nové dílo (neboli plásty s buňkami). Dále produkuje propolis, kterým utěsňuje vnitřní prostředí úlu. Propolis slouží také jako antiseptikum a včely jím obalují cizorodé předměty, které se do úlu dostaly a které včely nedokážou vlastními silami odstranit. Včely tak tyto nečistoty zakonzervují a zabrání případnému šíření bakterií. Stavitelky také od létavek přebírají přinesené zásoby pylu a nektaru a uskladňují je do uchystaných buněk. V neposlední řadě zajišťují oběh vzduchu v úlu a nezbytnou regulaci vnitřní teploty.

Strážkyně česna

Zhruba od 18. dne života se dělnice přesunuje ke vstupu do úlu – česnu, aby zde držela pohotovost a chránila úl proti případným útokům vetřelců (včetně obyvatel jiných úlů, které se mohly vydat na lup). Kdykoli je také připravena vylétnout z úlu ven, aby od něj včas odehnala nežádoucího narušitele. Proto se bez ochranných pomůcek (včelařská kukla, včelařské rukavice, dlouhé rukávy a nohavice) raději držte od úlu dále a nikdy nevstupujte přímo před česno.

Létavky

Po 21 dnech od vylíhnutí konečně opouští dělnice svůj rodný úl, aby se vydala za sběrem vody, pylu a nektaru. Během zbývajících asi tří týdnů života nalétá při této záslužné činnosti desítky kilometrů a postupně se po 6-8 týdnech života bohužel upracuje k smrti.

Nyní již tedy víte, že není včela jako včela. Ne každá létá po louce z květu na květ, aby sbírala sladký nektar a vyráběla z něj drahocenný med. Naopak mezi včelami

funguje dokonalý systém dělby práce, z něhož si my všichni můžeme brát příklad. Jedinou snahou každé členky či člena včelstva je vykonat svěřený úkol správně tak, aby zajistila či zajistil jeho budoucí přežití. V případě nouzových podmínek včelstvo neomylně vycítí nutnost spustit záchranný program, takže například v případě ztráty matky do několika hodin přenese do nové mateří misky vajíčko a začne pracovat na výchování matky nové, chybí-li v úle v dostatečném počtu mladušky, vrací se i odrostlejší dělnice k rolím čističek, krmiček, kojiček či stavitelek, případně některé mladušky mohou dřív vykonávat roli, k níž by se propracovaly za normálních okolností až později. Opustíme tedy představu veselé včelky Máji, která ve svém nekonečném volném čase klábosí s ostatními obyvateli louky či coby neohrožená agentka podniká kroky vedoucí k jejich záchraně či obveselení. Na to je včelí život příliš krátký a rovnováha každého včelstva příliš křehká.

Klid před bouří....

V jakém stavu se nachází včely v těchto dnech a čím se aktuálně baví včelaři? Jak už víte, včelařský rok se nachází v období zvaném předjaří. Venkovní podmínky jsou však často ještě spíše zimní a ranní teploty k ránu padají i pod nulu. Přesto nám závěr března nabídl krátkodobé oteplení až k 20 °C a před úly nastal pořádný frmol. Máte-li dobrý zrak, můžete na aktuální fotografii mých úlů vidět žluté pylové rousky na včelích nožkách. Včelky nosí pyl z nedalekých lísek a pilně jej ukládají do plástů, což značí, že včelstvo je v pořádku, není osiřelé a přítomná matka ploduje. Tento optimistický odhad potvrdila i dnešní (31.3.) prohlídka úlů. V obou byly nalezeny víc než dostatečné zásoby medu i pylu a také otevřený plod. Není tedy třeba přikrmovat, naopak jsem z úlů vyndal krajní zateplovací rámky a volné místo nahradil čerstvými mezistěnami, aby mohly obyvatelky úlů stavět nové dílo. Z česů už byly pro větší průchodnost odstraněny i zábrany proti hlodavcům. Proti běžnému letnímu provozu se však stále jedná o relativní klid před pořádnou bouří. Ta nastane až s trvalejším oteplením a plným jarním rozkvětem, ale už teď je pohled na pulsující česno neskutečným zážitkem, na který jsem se těšil celou zimu. Doufejme, že letošní rok bude i z pohledu včelaře lepší než ten minulý....

Sa. TAWASUTA

SAINT PATRICK'S DAY

Den svatého Patrika je nejvýznamnější oficiální státní svátek Irska. Slaví se 17. března a doprovází ho bujaré oslavy nejen v zemi svého původu, ale také v jiných státech, jako například ve Velké Británii, USA, Austrálii a Kanadě, kde žijí obyvatelé irského původu. Symboly svatého Patrika jsou jetelový trojlístek a zelená barva, do které jsou oslavy sladěny.

Svatý Patrik byl biskup žijící v 5. století n. l. a pocházel z vysoko postavené velšské rodiny. V mladém věku byl unesen do Irska jako otrok. Když se mu podařilo utéct, stal se z něho mnich a později působil jako biskup v Irsku. Po smrti se stal patronem Irska a byl pohřben spolu s ostatními patrony země, jako je

třeba Brigita Irská, která slaví svátek 1. února. Patron Irska má svou historii i v českých zemích, kterou započal hrabě Jan Špork, v Česku můžeme najít i sochy či nástěnné malby tohoto světce.

V Irsku oslavy svatého Patrika doprovází hudba, tanec a tmavé pivo, lidé se oblékají do zeleného oblečení, jedí jen zelená jídla a zdobí si obličej kreslenými trojlístky. Dokonce se lije zelená barva do řek. V ulicích celého státu probíhají přehlídky a festivaly doprovázené tradiční irskou hudbou

ZAJÍMAVOST: Každý rok posílá 17. března prezident Irska mísu plnou trojlístků prezidentu Spojených států. Tato tradice započala v období Studené války, kdy se Irsko snažilo získat přízeň USA. Tradice setrvala až dodnes jako znak přízně mezi těmito dvěma státy, nicméně kvůli pravidlům tajné služby hlídající prezidenta je mísa hned po předání zničena jakožto možné nebezpečí.

Dredy ♣

JARNÍ A VELIKONOČNÍ VYRÁBĚNÍ

Připravila jsem si pro vás několik jednoduchých velikonočních tvoření, které si můžete snadno vyrobit doma. Pokud se rozhodnete něco vytvořit, nezapomeňte nám poslat fotku, moc rádi vaše výrobky uvidíme.

1) Papírové narcisky

Tyto krásné květiny si můžete snadno vyrobit jen s pomocí barevného papíru na

květ a listy, špejle nebo špachtle (třeba od nanuku) na stonek a malého papírového košíku na pečení.

Pokud doma nemáte barevný papír, stačí obyčejný papír, který nabarvíte pomocí pastelek, fixů nebo vodových barev. Ze

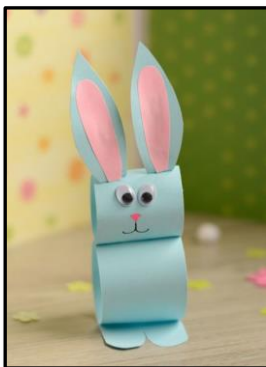
žlutého papíru vystříhnete květ s šesti okvětními

lístky, ze zeleného pak dva větší listy. Špejli nebo špachtli buď nabarvíte fixami či barvami na zeleno, nebo ji jednoduše obalte pruhem zeleného papíru. Vše přilepte k sobě tavnou pistolí nebo izolepou, a nakonec dokončete květ přilepením košíčku na pečení.

2) Ruličková zvířátka

Na tento výtvor budete potřebovat ruličku od toaletního papíru (nejlépe světlou), barevný papír a fixy. Z těchto tří věcí můžete jednoduše vyrobit různá roztomilá zvířátka. Ruličku jednoduše obalíte barevným papírem nebo nabarvíte fixami, můžete ji v případě potřeby rozstříhnout, záleží na tom, jaké zvířátko

budete tvořit. Pak už jen barevným papírem doděláte nožičky, uši, zobáky, oči a vše jiné, co bude potřeba, fixami dokreslíte detaily a je to!

3) Otisky rukou

Ruce ušpiněné od barvy mohou být mocný výtvarnický nástroj! Stačí jen doma najít vodovky nebo tempery, pomocí štětce si nabarvit ruku a už můžete tiskat obrázky! Někdy stačí použít jen prsty. Hlavně si po dokončení vašeho uměleckého díla nezapomeňte pořádně umýt ruce.

Dredy

OČI ZVÍŘAT

Bohužel ještě stále nemůžeme společně nic podnikat, a tak je na vedení kmene stále vymýšlet soutěže na dálku. Není to vždy snadné, protože se snažíme zabavit zároveň mladší i starší členy. Upřímně věříme, že se to vždy podaří.

Na začátku března proběhl vašimi e-maily test, který neměl až tak prokázat vaše znalosti, ale spíš vás pobavit a na chvíli odvést od každodenních starostí. Ten, kdo se o něj pokusil, je jistě zvědavý na správné odpovědi. Tak tady jsou...

1.

- a) Šimpanz (opice)
- b) Velbloud (savec)
- c) Kočka (savec)

2.

- a) Rejnok (ryba)
- b) Žirafa (savec)
- c) Křeček (hlodavec)

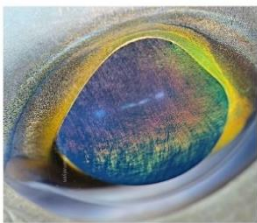
3.

- a) Lachtan (savec)
- b) Kůň (savec)
- c) Ovce (savec)

4.

- a) Myš (hlodavec)
- b) Vrabec (pták)
- c) Krokodýl (plaz)

5.

- a) Perutyn (ryba)
- b) Vlk (šelma)
- c) Zmije (had)

6.

- a) Jezevčík (pes)
- b) Sokol (pták)
- c) Gekon (plaz)

7.

- a) Ráček (pták)
- b) Husky (pes)
- c) Lenochod (savec)

8.

- a) Želva (plaz)
- b) Lev (savec)
- c) Hroch (savec)

9.

- a) Kalous (sova)
- b) Rosnička (žába)
- c) Klokán (Savec)

10.

- a) Tučňák (pták)
- b) Činčila (hlodavec)
- c) Kobra (had)

11.

- a) Ježík (ryba)
- b) Ježek (savec)
- c) Sojka (pták)

12.

- a) Osel (savec)
- b) Malamut (pes)
- c) Štika (ryba)

13.

- a) Dikobraz (savec)
- b) Kos (pták)
- c) Feneček (šelma)

14.

a) Lama (savec)

b) Losos (ryba)

c) Zajíc (savec)

15.

a) Netopýr (savec)

b) Srnec (savec)

c) Ara (papoušek)

Další soutěže a zábavu najdete každý týden ve svých e-mailových schránkách až do doby, kdy se zase budeme moci scházet.

Pokud máte nápad na nějakou soutěž pro ostatní, připravte si ji a napište mi – určitě vás neminou bodíky do celoročního bodování. Když si netroufnete na přípravu, tak se nebojte – ráda pomůžu.

Vaše nápady vítám na e-mailu watoknapa@centrum.cz

Pro BK náčelnice Sa. WATOKNAPA

VÍTÁNÍ JARA

Bohužel je situace stále nepříznivá k obnovení standardní činnosti, a tak stále pokračujeme v úkolech na dálku. Ten poslední před vydáním této Březové kůry byl „Rozlučme se se zimou a přivítejme jaro“.

V týdnu před plněním dostali Šavani zprávu, že je pro další týden nutné zachovat kouli sněhu velikosti tenisáku. K tomu nám dopomohla i sama matka příroda, která ještě v tomtéž týdnu nadělila znovu sněhovou pokrývku.

V neděli 21.3. – v první jarní den zazněl úkol: Vezměte sněhovou kouli a vyfoťte ji u prvních poslů jara. A jak to dopadlo? Jsem moc ráda, že jsem nebyla sama, komu se to povedlo.

Hončík

Sedmikráska

Čivava

Vrabčák

Watoknapa

Teď už jsou bledule, sněženky, krokusy a ostatní kvítka v plné síle a my se můžeme těšit na teplejší dny. Všem zúčastněným děkuji za pomoc s vítáním jara!

Ša. Sa. WATOKNAPA

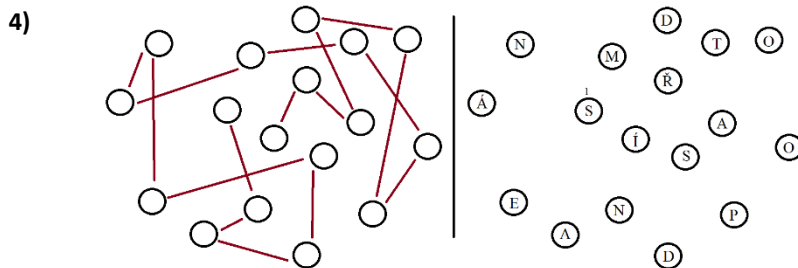
ŠIFROVÁNÍ O BODY

Minulé šifrování se vám jaksí nelíbilo nebo bylo pro nováčky moc těžké, proto tentokrát nečekejte žádné záludnosti. I **když obvykle šifry neluštíte, tytole skrývají velice důležitou zprávu**, tak to zkuste, ať o tak zásadní informaci něco nepřijdete. Tak směle do toho! Odpovědi mi pošlete na **edita.riff@seznam.cz**. nejpozději do **26. dubna**.

1) Jakub Edita Sandra Tomáš Libor Ignác x Vlk Špaček Emu Chameleon
Nosál Ondatra x Vlaštovičník Yzop Jasmín Dub Echinacea

2) chíconokileV op es mohcyb ilhom

3) ...|.|.---|..|-|.|-.|.|---|-.|.---|..|-|.||...|---|..|-|---|-.|.|

5) M ChMA FR NHPR ZWNWG

A	B	C	D	E	F	G	H	Ch	I	J	K	L
M	N	O	P	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

JAVOROVÁ NAŽKA ZÁŘÍ 2020-BŘEZEN 2021

Bodování starších

1. místo	Ra. Čivava	810 bodů	Káňata
2. místo	Va. Liška	695 bodů	Vlci
3. místo	Sg. Sedmikráska	675 bodů	Káňata
4. místo	Ga. Vrabčák	606 bodů	Káňata
5. místo	Va. Korálka	600 bodů	Vlci
6. místo	boj. Bety	564 bodů	Káňata
7. místo	Va. Koloušek	467 bodů	Káňata
8. místo	boj. Morče	465 bodů	Vlci
9. místo	Va. Sasanka	440 bodů	Káňata
10. místo	Va. IQ	386 bodů	Vlci
11. místo	hledač Padák	252 bodů	Vlci
12. místo	boj. Čmelák	122 bodů	Vlci

Bodování mladších

1. místo	hledač Anička	646 bodů	Sovy
2. místo	hledač Honzík	511 bodů	Medvědi
3. místo	hledač Beran	414 bodů	Sovy
4. místo	hledač Beruška	399 bodů	Sovy
5. místo	boj. Větvíčka	359 bodů	Sovy
6. místo	hledač Očko	346 bodů	Koníci
7. místo	hledač Mrkvička	317 bodů	Sovy
8. místo	hledač Sýček	289 bodů	Koníci
9. místo	hledač Drozdík	273 bodů	Medvědi
10. místo	hledač Motýlek	261 bodů	Koníci
11. místo	hledač Samuel	253 bodů	Medvědi
12. místo	hledač Střela	213 bodů	Medvědi
13. místo	hledač Kachnička	211 bodů	Medvědi
14. místo	hledač František	185 bodů	Medvědi
15. místo	hledač Izabella	181 bodů	Koníci
16. místo	hledač Jitřenka	153 bodů	Medvědi
17.-18. místo	hledač Nikolka	38 bodů	Koníci
17.-18. místo	hledač Šárka	38 bodů	Koníci
19. místo	hledač Štěpánek	26 bodů	Koníci
20. místo	hledač Evička	19 bodů	Koníci
21. místo	hledač Nikinka	18 bodů	Koníci

OBSAH 296. ČÍSLA BK

Slovo úvodem....(Sa. TAWASUTA)	str. 2
Březen – měsíc knihy (Sg. Eddie)	str. 3-7
Stoupání na Horu (Ga. Imnu)	str. 8-12
Historické okénko (Ga. Imnu)	str. 13-16
Co vás zajímá.... (Sg. Sedmikráska)	str. 17-18
Dušan Körner – Sigi (Sa. MIČKINIKWA)	str. 19
Klan Modré Želvy (Sa. MIČKINIKWA)	str. 20
Drobné zprávy (Sa. MIČKINIKWA)	str. 21-22
Čarování s diapositivu (Sa. MIČKINIKWA)	str. 23-24
Včelařský rok (Sa. TAWASUTA)	str. 25-29
Saint Patrick's day (Dredy)	str. 30
Velikonoční vyrábění (Dredy)	str. 31-32
Oči zvířat (Sa. WATOKNAPA)	str. 33-35
Vítání jara (Sa. WATOKNAPA)	str. 36-37
Šifrování o body (Sg. Eddie)	str. 38
Javorová nažka září 2020-březen 2021 (Sa. WATOKNAPA)	str. 39

Kontakty:

Redakce: brezova.kura@centrum.cz, tel. 601 324 499 (TAWASUTA)

Náčelník kmene: watoknapa@centrum.cz, tel. 773 299 014 (WATOKNAPA)

Web: www.shawnee.cz E-mail: shawnee@centrum.cz Fcb: [Šavani Zábřeh](#)

Náš oddíl stále přijímá nové členy, schůzky v Zábřeze probíhají každé pondělí v 16:30-18:00 (Medvědi) a pátek v 16:00-18:00 (Vlci) na klubovně - Sušilova 65, Zábřeh. Ve Zvoli se scházíme v klubovnách Komunitního centra ve čtvrtek 16:00-18:00 (Sovy) a v pátek 16:00-18:00 (Káňata) a 16:30-18:00 (Koníci). Aktuálně je v rámci protipandemických opatření činnost pozastavena, po skončení opatření vás rádi uvítáme v našich řadách. Přijďte mezi nás nebo kontaktujte náčelnici (telefon a email výše)! Rádi vás poznáme!

Toto číslo Březové kůry vyšlo dne 31.3.2021.